

за змістом і взаємно підтримуватися;

- говорять так, аби фразу не можна було інтерпретувати двояко;
- зберігайте максимально можливу емоційну і фізичну дистанцію, уникайте дотиків.

Наразі ситуація стосовно підтримки психічно хворих осіб в Україні не надто втішна. Українському суспільству ще властиве негативне ставлення й навіть таврування таких людей. Безперечно, суспільству потрібно усвідомити, що такі люди також здатні відчувати сильні емоції, страждати від самотності й нерозуміння.

Підсумовуючи вищезазначене, вважаємо за потрібне сказати, що кожному співробітнику поліції слід вміти адекватно реагувати на спілкування з людьми з психічними розладами. Важливим є розробка методик для правоохоронців для подолання стресу після та під час роботи з даною категорією осіб, та розвитку психологічної підготовки в даному напрямку. Здійснення вказаних заходів сприятиме встановленню ефективної комунікації між правоохоронними органами та громадянами, що мають психічні розлади.

Список використаних джерел

1. Ванчик Ю. А. Професійне спілкування поліцейських з різними категоріями громадян. *Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія»* 2020. Випуск 1. С.60-63.
2. Валле В. Війна і психічне здоров'я українців. URL : <https://uain.press/articles/vijna-i-psihichne-zdorov-ya-ukrayintsiv-1774142> (звернення 10.04.2024).
3. Комунікативна компетенція працівника національної поліції: навчальний посібник/ Т. В. Крашеніннікова. Дніпро : Адверта, 2017. 107 с.
4. Святокум І. О. Особливості здійснення поліцейського піклування в Україні : наук.-метод. рек. Харків : Харків. нац. ун-т. внутр. справ, 2018. 142с.

Ірина АСТАФ'ЄВА

студентка ННІПО

Артур МАРГУЛОВ

доктор історичних наук, доцент,
професор кафедри міжнародних
відносин та соціально-
гуманітарних дисциплін
Дніпровський державний
університет внутрішніх справ

РОЛЬ ЖІНОК У ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТАХ

Військовий конфлікт є не лише засобом вирішення суспільних проблем, але й певною «нормою» людського життя. Очевидно, що поняття боротьби увійшло в суспільний лексикон раніше, ніж ідея про те, що конфлікт може

бути подоланий іншими засобами, ніж боротьба чи насильство. Війна-це не лише фактор змін, але й історичного прогресу. Як міркував Р. Арон: «Війна властива всім історичним епохам і всім цивілізаціям. Сокирами або гарматами, стрілами або ядрами, хімічною зброєю або атомною, зблизька і здалеку, поодинці чи великими масами, навмання чи за детально обміркованим методом люди вбивали одні одних, застосовуючи ті знаряддя вбивства, які надавали в їхнє розпорядження звичаї їхніх спільнот» [1].

Війна зачіпає як чоловіків, так і жінок без винятку. Водночас історія жінок на війні довгий час залишалася ненаписаною. За радянських часів правда про долю жінок на війні заборонялася, замовчувалася і навіть спотворювалася. У рамках історико-антропологічних досліджень, що стають дедалі популярнішими, перевага надається жіночому матеріалу, оскільки він здатен підкреслити людські емоції та реальність повсякденного життя. У пресі ми бачимо тексти щодо права жінок на участь у бойових діях, є багато історій про жінок-волонтерок. Однак стосовно тисяч звичайних жінок (лише одиниці були активними), які відправили своїх чоловіків на фронт і жили з великими сподіваннями, забувають. Складається враження, що історія жінок на війні – це історія лише відомих та активних. Ігнорується також реакція суспільства (або самих жінок) на створення і сприйняття тих чи інших образів (а ця реакція коливається між схваленням, засудженням і байдужістю).

Жінки на передовій опановували всі військові спеціальності – від медицини до зв'язку, авіації, морських сил, піхоти, кавалерії та розвідки, а деякі навіть оволодівали гранатометами. Окрім догляду за старими і молодими на окупованих територіях, жінки також виконували підпільну роботу. Жінок у великій кількості використовували на військових підприємствах, на будівництві протитанкових ровів, на сільськогосподарських роботах, в окопах і бліндажах. Водночас тисячі жінок було депортовано до Німеччини на каторжні роботи.

Існує дуже помітна різниця у вивченні досвіду жінок у двох світових війнах. У випадку Першої світової війни дослідники, як правило, зосереджуються на офіційній діяльності та біографіях відомих жінок, тоді як правовий та економічний статус і повсякденне життя жінок відсуваються на другий план. Історики Другої світової війни, з іншого боку, зосереджуються на військовому (приватному та інтимному) досвіді в лавах Червоної армії та Українських повстанців, нехтуючи громадською діяльністю [3].

Нині людський вимір війни (а тим більше жіночий) стає самостійним напрямом дослідницьких зацікавлень. Історики дедалі частіше звертаються до сюжетів, які показують стратегії виживання. Війна завжди є надзвичайним станом, вона пронизує всі сфери життя, відчувається навіть у віддалених від фронту районах. Мобілізація, встановлення обмежень, заходи економії, втрата близьких, зміна влади, насильство – все це порушувало звичні життєві устої, усталені зв'язки, орієнтувало на нові цінності.

На жаль, у сучасному світі жінкам також довелося зіткнутися з війною

через російське вторгнення в Україну. У 2014 році багато хто залишив улюблену роботу, щоб піти на фронт захищати свою країну, тоді як інші продовжували відігравати важливу роль у тилу. Українські жінки на власному досвіді відчули матеріальні та людські втрати, пережили бомбардування, знаходили шляхи мирного співіснування з солдатами різних підрозділів. Їм доводилося долати стереотипи і захищати себе та свої сім'ї за відсутності чоловіків. Жінки по-різному сприймали і переживали збройний конфлікт залежно від своїх соціальних ролей, статусу і статі, а також психологічних і фізіологічних особливостей. Сприйняття жінками війни не обмежувалося такими питаннями, як конфлікт і смерть.

На жаль, війна ще триває, і ми не знаємо, скільки ще жінок стануть до лав ЗСУ, щоб перемогти ворога. Але ми вже бачимо, як війна згуртовує людей, пробуджує невимовне почуття патріотизму та жагу до перемоги. Кожен працює на різних фронтах, допомагає фізично та матеріально. Хтось стоїть на передовій з кулеметом, а хтось у тилу, забезпечуючи війська продуктами, готуючи їжу та бираючи гроші на необхідне озброєння та спорядження. Тому дослідження та висвітлення ролі жінок на війні має стати пріоритетом в Україні. Адже жодна історія не повинна залишитися не розказаною. Кожну з жінок поглинали невимовний біль і жага до перемоги, і наші нащадки повинні мати можливість впізнати своїх героїнь і зануритися в їхній шлях від початку до кінця.

Список використаних джерел

1. Реймон А. Мир і війна між націями / перекл. з франц. З. Борисюк, Г. Філіпчук. Київ, 2000. С. 157.
2. Мельниченко Н. Жінки в армії всупереч всьому. URL : <http://life.pravda.com.ua/columns/2015/10/13/201761/> (дата звернення: 15.04.2024).
3. Гавришко М. Ставлення представників ліберального фемінізму в Галичині до ОУН у 1929–1939 рр. Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. Вип. 24: Українська повстанська армія в контексті національно-визвольної боротьби народів Центрально-Східної Європи / гол. редкол. М. Литвин, упоряд. І наук. ред. О. Стасюк, М. Романюк. Львів, 2013. С. 85–98.
4. Гавришко М. Лицарка Бронзового хреста заслуги УПА: до 100-річчя Юлії Ганущак. Дрогобицький краєзнавчий збірник / ред. кол.: Л. Тимошенко та ін. Дрогобич, 2015. Вип. 17–18. С. 308–315.
5. Гавришко М. Заборонене кохання: фактичні дружини учасників підпілля ОУН та УПА у 1940–1950-х років. Жінки Центральної та Східної Європи у Другій світовій війні: гендерна специфіка досвіду в часи екстремального насильства / за наук. ред. Г. Грінченко, К. Кобченко, О. Кісь. Київ, 2015. С. 123–141.
6. Гавришко М. Гендерні аспекти сексуальної моралі в ОУН і УПА у 1940–1950 рр. Український визвольний рух. Львів, 2015. 36. 20. С. 199–213.
7. Байдак М. С. Українське жіноцтво в роки Першої світової війни: спектр суспільних ролей. *Українські жінки у горнилі модернізації*. Харків, 2017. 105 с.
8. Динис Г. Сучасні гібридні збройні конфлікти (приклад агресії Російської Федерації проти України). Геополітика України: історія та сучасність. 2016. № 2. 112 с.
9. Український інститут національної пам'яті інформаційний проект «Війна не робить виняtkів. Жіночі історії другої Світової». URL : <https://uinpr.gov.ua/> (дата звернення 15.04.2024).

10. Єремєєва І. А. (2018). Проблеми асиметричного конфлікту в сучасних міжнародних відносинах problems of asymmetric conflict in modern international relations. *Регіональні студії*, 87.

Марія БЕРЕДА

курсант ННІ права та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції

Наталія КОМИХ

доцент кафедри гуманітарних дисциплін та психології поліцейської діяльності Дніпровського державного університету внутрішніх справ, кандидат соціологічних наук, доцент

ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ ЯК ІМІДЖЕВИЙ ТРЕНД СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Здоровий спосіб життя – це спосіб життя, спрямований на підтримку і поліпшення здоров'я людей. Це діяльність, спрямована на поліпшення умов життя, роботи, дозвілля та розваг та сприяє життєдіяльності людини.

В Україні в останні роки здоров'я дітей та молоді погіршилося. Проблема впровадження здорового способу життя в середу молоді починає потрапляти в категорію того, що визначає рівень національної безпеки в Україні.

На даний час у реформуванні системи охорони здоров'я України особлива увага приділяється первинній профілактиці, заснованій на формуванні здорового способу життя, підвищенні відповідальності за здоров'я кожної людини та усуненні наслідків факторів ризику для здоров'я. Мотивація до здорового способу життя, її цінність і необхідність повинні формуватися в дитинстві.

Аналіз останніх наукових досліджень і публікацій показує, що проблема формування здорового способу життя багатовимірною і пов'язана зі складними проблемами. Гармонійний фізичний, розумовий, культурний і духовний розвиток особистості, дотримання оптимальних законів про здоров'я в той час, як проводити освіту і дозвілля, харчування, Особиста гігієна, життєдіяльність, сонячні ванни, скорочення недобросовісних законів про торгівлю.

Досвід розвинених країн по всьому світу, що реалізують масштабні профілактичні програми, спрямовані на зниження впливу факторів ризику виникнення соціально обумовлених захворювань (хвороб цивілізації),